

Trnavský samosprávny kraj
Útvar hlavného kontrolóra
P.O. BOX 128, Starohájska č.10, 917 02 Trnava

Stanovisko hlavného kontrolóra **k návrhu Rozpočtu Trnavského samosprávneho** **kraja na roky 2019 – 2021**

Stanovisko k návrhu Rozpočtu Trnavského samosprávneho kraja na roky 2019 – 2021 predkladám v súlade so znením § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov, pričom jeho konštatovania vychádzajú z kontroly obsahovej stránky rozpočtu v zmysle plnenia požiadaviek zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Východiskom pre prípravu strednodobého rozpočtu sú údaje prognóz a odhad ich vývoja v strednodobom horizonte. Daň z príjmu fyzických osôb (ďalej len DPFO) a jej vývoj ako rozhodujúcej veličiny príjmov VÚC je ovplyvňovaná hlavnými indikátormi makroekonomických ukazovateľov (hrubý domáci produkt, vývoj zamestnanosti, nezamestnanosť, nominálna, reálna mzda a ich vývoj, inflácia). Zostavovanie rozpočtu je ovplyvňované mnohými faktormi, ale prvoradou úlohou je zosúladienie transparentného nastavenia objektívnych a efektívnych rozpočtových potrieb jednotlivých odvetví s reálne nastavenými príjmami na príslušný rozpočtový rok.

Návrh rozpočtu TTSK na roky 2019 - 2021 je zostavený v intenciách zodpovednosti za rozpočet v zmysle Zákona o rozpočtovej zodpovednosti, vychádza z prognózy Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR o vývoji ekonomiky a daňových príjmov SR za rok 2018 v súlade s konsolidáciou verejných financií cez úpravu legislatívy v oblasti daňových príjmov pre územnú samosprávu.

Rozpočet TTSK na rok 2019 je navrhnutý ako ambiciózny, ale realistický a vyrovnaný. Bežný rozpočet je prebytkový a kapitálový rozpočet schodkový, pričom schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami. Možno ho považovať za rozvojový plán smerujúci k rastu životnej úrovne obyvateľov regiónu cestou efektívneho a zodpovedného vynakladania verejných prostriedkov.

V Návrhu rozpočtu TTSK na roky 2019 až 2021 sú deklarované nasledovné priority a ciele rozpočtu:

- budovanie kvalitnej infraštruktúry, skvalitnenie vyučovacieho procesu a odbornej prípravy študentov stredných odborných škôl formou duálneho vzdelávania v súlade s riešením nedostatkových odborných profesií na trhu práce,
- skvalitnenie podmienok poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK,
- rozšírenie podmienok pre cestovný ruch v regióne a jeho prepojenie so zahraničím, podpora aktérov cestovného ruchu, propagácia kraja a jednotlivých turistických destinácií v ňom, budovanie infraštruktúry turizmu v kraji,
- demokratická spoluúčasť obyvateľov kraja na rozhodovaní o použití finančných prostriedkov - dotácií na konkrétne potreby a projekty obyvateľov za účelom všeobecnej prospešnosti a skvalitnenia podmienok života obyvateľov kraja formou participatívneho rozpočtu, ktorého konkrétne podmienky čerpania budú zverejnené,
- systémové riešenie údržby regionálnych ciest II. a III. triedy vrátane mostov a križovatiek cestou pokračovania ich rekonštrukcie a zabezpečením obnovy technického vybavenia,
- spolufinancovanie realizácie a budovania cyklotrás v rámci regiónu ako významnej rozvojovej investície v oblasti cestovného ruchu,
- pokračovanie v investičných akciách v oblasti škôl a zariadení vzdelávania, investičné zámery na zníženie energetickej náročnosti budov a priestorov slúžiacich pre potreby vzdelávania,
- inovatívne investičné projekty so žiadosťou o nenávratný finančný príspevok z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), efektívna realizácia aktuálnych projektov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP),

Návrh rozpočtu na rok 2019

Príjmová časť rozpočtu

Bežné daňové príjmy TTSK na rok 2019 sú stanovené vo výške 92 421 000 EUR, ktoré tvorí predpokladaný výnos z DPFO, podľa očakávanej skutočnosti daňových príjmov v roku 2018 zvýšenej o 1,04 %.

Bežné nedaňové príjmy vo výške 10 770 742 EUR a granty spolu s transfermi sú stanovené na úrovni predpokladov navrhnutých príslušnými odbornými útvarmi Úradu TTSK vo výške

42 228 825 EUR. Takže celkové príjmy bežného rozpočtu na rok 2019 sú vo výške 145 420 567 EUR .

V príjmovej časti kapitálového rozpočtu sú stanovené príjmy na rok 2019 vo výške 20 958 259 EUR. Hlavnú časť kapitálových príjmov tvoria príjmy z projektov EŠIF a grantov vo výške 20 808 259 EUR. Zostatok tvoria nedaňové príjmy vo výške 150 000 EUR z predaja prebytočného a neupotrebitel'ného majetku.

Príjmová časť finančných operácií je rozpočtovaná v celkovej výške 8 500 000 EUR. Príjmové finančné operácie predstavujú hlavne zdroj krytia schodku kapitálového rozpočtu. Ich rozhodujúcou časťou je úver ako návratný zdroj financovania kapitálových výdavkov vo výške 8 000 000 EUR. Ide o zostatok nevyčerpaného úverového rámca poskytnutého Trnavskému samosprávnemu kraju z Rozvojovej banky rady Európy.

Z hore uvedených skutočností vyplýva, že **celkové príjmy** rozpočtu TTSK na rok 2019 sú navrhnuté vo výške **174 878 826 EUR** .

Výdavková časť rozpočtu

Výdavky bežného rozpočtu na rok 2019 sú rozpočtované vo výške 130 223 779 EUR, čo predstavuje nárast vo výške 4,61 % oproti predpokladanej skutočnosti bežných výdavkov v roku 2018.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je stanovená na úrovni 39 574 200 EUR .

Výdavkové finančné operácie vo výške 5 080 847 EUR, obsahujú splátky istín investičných úverov a tiež splátky istín, ktoré vyplývajú z dohôd o reštrukturalizácii pohľadávok a dohôd o novácii záväzkov z dôvodu zrušenia zdravotníckych zariadení ako príspevkových organizácií.

Celkové výdavky rozpočtu TTSK na rok 2019 sú navrhnuté vo výške **174 878 826 EUR** .

Bežný rozpočet na rok 2019:

Na strane bežných príjmov je návrh vo výške 145 420 567 EUR, z čoho rozhodujúcu časť tvoria daňové príjmy, ktoré sú navrhnuté vo výške 92 421 000 EUR.

Bežné nedaňové príjmy, granty a transfery a tiež príjmy z projektov EÚ sú na úrovni predpokladov navrhnutých jednotlivými odbornými útvarmi vo výške 52 999 567 EUR.

Na strane bežných výdavkov je predložený návrh 130 223 779 EUR, čo predstavuje v bežnom rozpočte **prebytok 15 196 788 EUR**.

Tento návrh bežného rozpočtu je v súlade s ustanoveniami § 10, ods.7, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

podľa ktorého bežný rozpočet vyššieho územného celku sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch. Výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.

Kapitálový rozpočet na rok 2019:

Kapitálové príjmy sú rozpočtované na rok 2019 vo výške 20 958 259 EUR, a to v položke nedaňové príjmy vo výške 150 000 EUR, ktorú tvoria príjmy z predaja neupotrebitel'ného majetku a sumu 20 808 259 EUR tvoria príjmy z grantov a transferov.

V časti kapitálových výdavkov sa navrhuje čerpanie vo výške 39 574 200 EUR, čiže kapitálový rozpočet je navrhnutý ako ***schodkový vo výške - 18 615 941 EUR.***

Schodok bude vykrytý z prebytku bežného rozpočtu a prebytku finančných operácií rozpočtovaných na rok 2019. Návrh kapitálového rozpočtu je taktiež v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004, ktorý umožňuje zostavenie kapitálového rozpočtu ako schodkového, ak je možné tento schodok kryť zostatkami prostriedkov z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Finančné operácie na rok 2019 :

Príjmové finančné operácie sú navrhnuté vo výške 8 500 000 EUR, kde sa uvažuje s čerpaním úveru vo výške 8 000 000 EUR a prijatím zábezpeky v výške 500 000 EUR.

Výdavkové finančné operácie v celkovej výške 5 080 847 EUR predstavujú splátky istín úverov a vrátenie zábezpeky. Rozdielom príjmových a výdavkových finančných operácií vzniká prebytok v hodnote **3 419 153 EUR.**

Záverečné zhodnotenie navrhovaného rozpočtu na rok 2019 :

Rozpočet TTSK na rok 2019 je zostavený ako **vyrovnaný**, kde prebytok bežného rozpočtu vo výške 15 196 788 EUR a prebytok finančných operácií vo výške 3 419 153 EUR vyrovnávajú schodkový kapitálový rozpočet vo výške - 18 615 941 EUR.

Návrh Rozpočtu TTSK na rok 2019 je v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je

spracovaný aj vo forme programového rozpočtu, v ktorom sú vyjadrené zámery a ciele napomáhajúce udržaniu rozvoja územia a potrieb obyvateľov kraja.

Cieľom programového rozpočtovania je snaha o maximálnu transparentnosť pri nakladaní samosprávy VÚC s verejnými zdrojmi a prezentovanie zámerov a vybraných cieľov, ktoré sú základom pre tvorbu rozpočtu a rozdeľovanie verejných zdrojov.

Programovú štruktúru návrhu rozpočtu TTSK tvorí štrnásť programov:

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
- Program 2: Cestovný ruch a propagácia
- Program 3: Propagácia a marketing
- Program 4: Interné služby
- Program 5: Bezpečnosť
- Program 6: Komunikácie
- Program 7: Doprava
- Program 8: Vzdelávanie
- Program 9: Šport
- Program 10: Kultúra
- Program 11: Sociálne služby
- Program 12: Prostredie pre život
- Program 13: Zdravotníctvo
- Program 14: Administratíva

Návrh rozpočtu na roky 2020 a 2021

Návrh rozpočtu v týchto rokoch nie je záväzný a počíta s prebytkom v bežnej časti rozpočtu v roku 2020 vo výške 13 152 389 EUR a v roku 2021 vo výške 18 137 367 EUR.

V kapitálovej časti rozpočtu sa uvažuje so schodkom rozpočtu v roku 2020 vo výške - 7 971 541 EUR a s schodkom rozpočtu v roku 2021 vo výške - 13 072 015 EUR. Krytie vyrovnanosti rozpočtov v rokoch 2020 a 2021 je plánované z prebytkov bežných rozpočtov.

Predložený návrh rozpočtu TTSK bol posudzovaný z hľadiska zákonnosti, súladu návrhu rozpočtu s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, týkajúcimi sa zostavenia rozpočtu vyššieho územného celku na roky 2019 - 2021, predovšetkým s platnými ustanoveniami zákona

č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v nadväznosti na reguláciu dlhu v zmysle ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti obsahujúci ustanovenia (§ 17 ods.9 až 13 a odsek 15) ohľadom vývoja dlhu VÚC, ktoré sprísňujú podmienky zadlžovania nad hranicu 50% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka s následnými povinnosťami prijať opatrenia na zníženie celkového dlhu VÚC.

Z dôvodu návrhu čerpania úveru v danom rozpočte predkladám v stanovisku aj analýzu úverového zaťaženia na rok 2019. Skutočné bežné príjmy (predpokladaná skutočnosť v roku 2018) sa očakávajú vo výške 142 941 582 EUR a z toho:

- 50% je 71 470 791 EUR .

Za predpokladu čerpania úveru v hodnote 8 mil. EUR v mesiaci január 2019 môže byť celková suma dlhu maximálne 60 239 717 EUR, čo predstavuje 42,14 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Predpokladaná celková suma dlhu k 31.12.2019 bude 56 394 290 EUR, čo predstavuje 39,5 %. Výška celkovej dlhovej zaťaženosti sa v priebehu roka 2019 vypočíta ku dňu čerpania návratných zdrojov financovania a už z predchádzajúcich údajov vyplýva, že sa bude pohybovať v intervale od 42,14 % do 39,5 %.

Splátky dlhu v roku 2019 budú vo výške 4,57 % z bežných príjmov. Z toho vyplýva, že celková hodnota dlhu a splátky dlhu **neprekročia zákonom povolené hodnoty.**

V zmysle vyššie uvedených skutočností a z kontroly obsahovej stránky rozpočtu môžem konštatovať, že návrh rozpočtu TTSK na roky 2019 - 2021 je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a spĺňa tieto predpísané náležitosti:

- **zostavenie rozpočtu** je v zmysle ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- **štruktúra rozpočtu** je v súlade s ustanovením § 10, ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- **povinnosť zostavenia rozpočtu podľa rozpočtovej klasifikácie** kategórií ustanovených Ministerstvom financií SR v zmysle ustanovenia § 10, ods. 4 a 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,

- **povinnosť spracovávať rozpočet vo výdavkovej časti aj vo forme programu** s ustanovením § 4, ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- **dodržanie informačnej povinnosti** v zákonom stanovenom časovom predstihu v zmysle § 9, ods.3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov.

**Pri zohľadnení uvedených skutočností odporúčam schváliť
poslancom Zastupiteľstva TTSK
rozpočet na roky 2019 - 2021 podľa predloženého návrhu.**

V Trnave dňa 29.11. 2018

Ing. Kvetoslava Tibenská
hlavná kontrolórka

Spracoval: PhDr. Dušan Drozda, riaditeľ Útvaru hlavného kontrolóra TTSK

Predkladá: Ing. Kvetoslava Tibenská, hlavná kontrolórka TTSK